

2021-mi suliffeqarneq

Kisitsisitigut paasissutissani matumani Kalaallit Nunaanni suliffeqarneq nassuiarneqarpoq. Kalaallit Nunaanni suliffillit pillugit kisitsisitigut paasissutissat ukiup ingerlanerani qaammatikkaartumik inuit qanoq amerlatigisut suliffeqarnerannik killiffissiorluni naatsorsuutaapput.

Kalaallit Nunaanni najugaqavissut, qaammatillu aallartinnerani 15-ileereersimasut, tunngavigalungit suliffeqarnermi kisitsisit suliarineqarput. Saqqummersitamilu matumani piffissami 2016-imiit 2021-mut suliffeqarneq saqqummiunneqarpoq.

Matumani erseqqissaatigineqarpoq 2016-imi 2017-amilu kisitsisinut annikitsumik naqqiisoqarmat, atorfilinnut soraarnerussutisiat nalunaarsuutaanni amigaateqartoqarnera pissutigalugu. Siulianilu saqqummiunneqartumit ukiuni taakkunani suliffeqarnerup annikinneruleranik tamanna isumaqarpoq.

The International Labour Organization-imi (ILO), FN-ip ataani nunat tamalaat akornanni suliffeqarnermut tunngasunut kattuffimmit, najoqqutassiat nassuiarneqarsimasut sapinngisamik tunngavigalugit Kalaallit Nunaanni suliffeqarnermi kisitsisitigut paasissutissat suliarineqarput. ILO-mit suliffeqarneq pillugu nassuiaat kiisalu najoqqutassiat immikkoortoq 4.1-imi atuarneqarsinnaapput.

Saqqummersitaq immikkoortunut pingasunut avinneqarpoq, ataatsimut imaluunniit immikkut atuarneqarsinnaasunik. Immikkoortut aappaanni suliffillit pillugit nalunaarsuisarfimmit naatsorsuutit saqqummiunneqarput. Immikkoortumi nunami sumiiffiit inuiaqatigiillu agguataarneqarneri aallaavigalugit misissuineri Kalaallit Nunaanni suliffeqarnermi pissutsit ersersinneqarput.

Najoqqutarineqartut kisitsisinilu paasissutissani nalunaarsuutit allat immikkoortut pingajuanni nassuiarneqarput, immikkoortullu sisamaanni najoqqutassiat, suliffeqarnermut nassuiaat, periaatsimut nassuiaat, kukkunernullu najoqqutat il.il. nassuiarneqarlutik.

Piffissami 2016-imiit 2021-mut Kalaallit Nunaanni suliffeqarneq pillugu kisitsisinut paasissutissat sukumiinerusut Naatsorsueqqissaartarfiup Kisitsisaataasiviani bank.stat.gl –imi nassaarineqarsinnaapput. Kisitsisaataasivimmi paasissutissanut tunngaviusunik assigiinngitsunik soorlu ukioqqortussuseq, suaassuseq, najugaqarfik, nuna inunngorfik ilinniakkallu qaffasissusaa malillugit nammineq toqqartuilluni tabelinik aallertoqarsinnaavoq.

Saqqummersitami matumani nutarsaanerit

Saqqummersitsinermit matumani 2016-imiit ullumikkumut suliffeqarnermut, suliffissaaleqinermit sulisorineqarsinnaasunullu kisitsisit suliarineqarneri nutarsarneqarput. Tamatumalu kinguneraa suliffeqarnermut kisitsisit siuliani saqqummiunneqartarsimasunit annertunerulernerat, taamatullu suliffissaaleqisut amerlassusaasa kiisalu innuttaasut sulisinnaasunut ilaanngitsut amerlassusaasa annikinnerulernerat.

Siornatigut saqqummersinneqarsimasunit periaatsimi allannguutit pingaernerit tassaapput:

1. Ernereernerup kingorna sulinngiffeqartut, suliffilinnut ilaasimasut massakkut suliffilittut naatsorsorneqarput. Allannguummi matumani International Labour Organization-imit (ILO) innersuussutigineqartunut naapertorlugit suliffeqarnermi pissutsinut kisitsisitigut paasissutissat suliarineqarput.
2. Ukiup ataatsip ingerlanerani isertitat annerpaartaat namminerisamik suliffeqarfimmit isertitaasimappata, suliffeqafiup inuussutissarsiornermi suliaqarfiani pingaarnertut suliffeqarneq naatsorsorneqarpoq. Allannguummi matumani piffiit tunisiffiusimangitsut imaluunniit inuussutissarsiornermi suliaqarfinni allani ilassutitut isertitaqangaatsiarsimaneq pingaarnertut suliffimmut sunniuteqanngillat, ukiumut isertitat aalisarnermi imaluunniit savaateqarnermi namminerisamik suliffeqarfimminngaanneersuuppata.
3. Naatsorsueqqissaartarfik pisortat akissarsialeriviannit nalunaarsuutininik nutaanik, sulisitsisullu Akileraartarnermut Aqutsisoqarfimmut nalunaarusiaannik paasissutissanik sukumiinerusunik imalinnik aallersinnaalerpoq. Nalunaarsuutininik pitsaanerusunik aallersinnaaneq pisortani atorfeqarnermi akissarsiat pisortanit isertitaniit qularnannginnerusunik immikkoortinneqarsinnaalernerannik isumaqarpoq. Allannguutillu kinguneraa qaammammi ataatsimi piffissap affaanit sivikinnerusunik sulillutik atorfeqarsimasut suliffilinnut ilanngunneqarnerini pisortani suliffillit annertunerulernerat.

Suliffeqarnermi kisitsisit pingaernerit

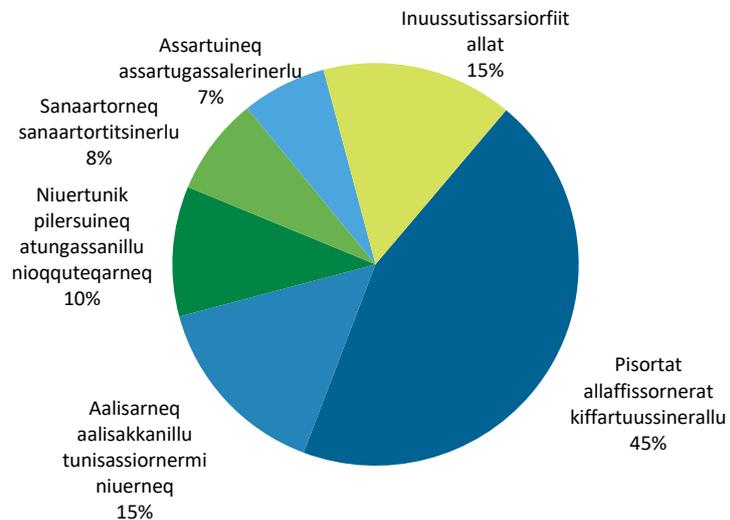
Immikkoortumi matumani Kalaallit Nunaanni najugaqavissut akornanni pingaarnertut suliffillit sammineqarput. Pingaarnertut suliffillit tassaapput suliffeqarnerminni ataatsimi inuk ataaseq qaammammi pineqartumi qaffasinnerpaamik qaammammut akissarsiarisimasaani nalunaarsorneqarsimasuni *qaammammusiaqartutut* nalunaarsorneqarsimasut, tassanilu pineqarput akissarsiat tamakkiisut, tunisinermi akiliinerit, nammineq suliffeqarfimmi sinneqartoorutit il.il. Immikkoortoq 4.2.1-imi aamma 4.2.2-mi tunisinermit namminerlu suliffeqarfimmi sinneqartoorutininik suliaqarnernut nassuiaat

atuarneqarsinnaavoq. Kalaallit Nunaanni najugaqavissutut taaneqartut tassaapput innuttaasut ukiup aallartinnerani naanerani Kalaallit Nunaanni najugallit, aammalu qaammatip aallartinnerani 15-inik ukioqalereersimasut. Allani taakkartuisoqartinnagu agguaqatigiissillugu qaammammut pingaarnertut suliffeqarneq kisitsisini pineqarpoq.

2021-mi agguaqatigiissillugu 28.909-t qaammammut suliffeqarsimapput, suliffeqarnermut nassuiaat immikkoortoq 4.1-imi takuuk. Ukiumut sulianut sanilliullugit 441-nik amerlanerupput, qaffariaat 1,5 pct.-iulluni. Qaffariaat naatsorsuutaareerpoq, Naatsorsueqqissaartarfimmit suliffissarsioritut nalunaarsimasunut 2020-miit 2021-imut qaammatikkaartumik naatsorsuutiini takuneqarsinnaammat agguaqatigiissinneri appariaateqarsimasut.

Pisortaqarfinni allaffissornermut kiffartuussinermullu suliaqarfik nuna tamakkerlugu inuussutissarsiorfittut sulisitsisuuvoq annerpaaq. 2021-milu pisortaqarfinni ingerlatsinermi kiffartuussinermilu agguaqatigiissillugu qaammammut suliffillit 12.910-nik amerlassuseqarput. Titartagarlu 1 malillugu suliffillit tamakkerlutik 45 pct.-iinik annertussuseqarput. *Aalisarnermi aalisakkanillu tunisassiornerup niuernerullu* iluani suliaqarfiit qaammammut 4.355-inik sulisoqarsimapput, suliffillit tamakkerlugit 15 pct.-iinik annertussuseqartunik. *Niuernermi, sanaartornermi sanaartortitsinermilu* kiisalu *assartuinermi assartugassanillu* suliaqarfinni sulisut 10 pct.-inik, 8 pct.-inik 7 pct.-inillu annertussuseqarput.

Titartagaq 1. 2021-mi suliffeqarneq inuussutissarsiorfinnut agguarlugu

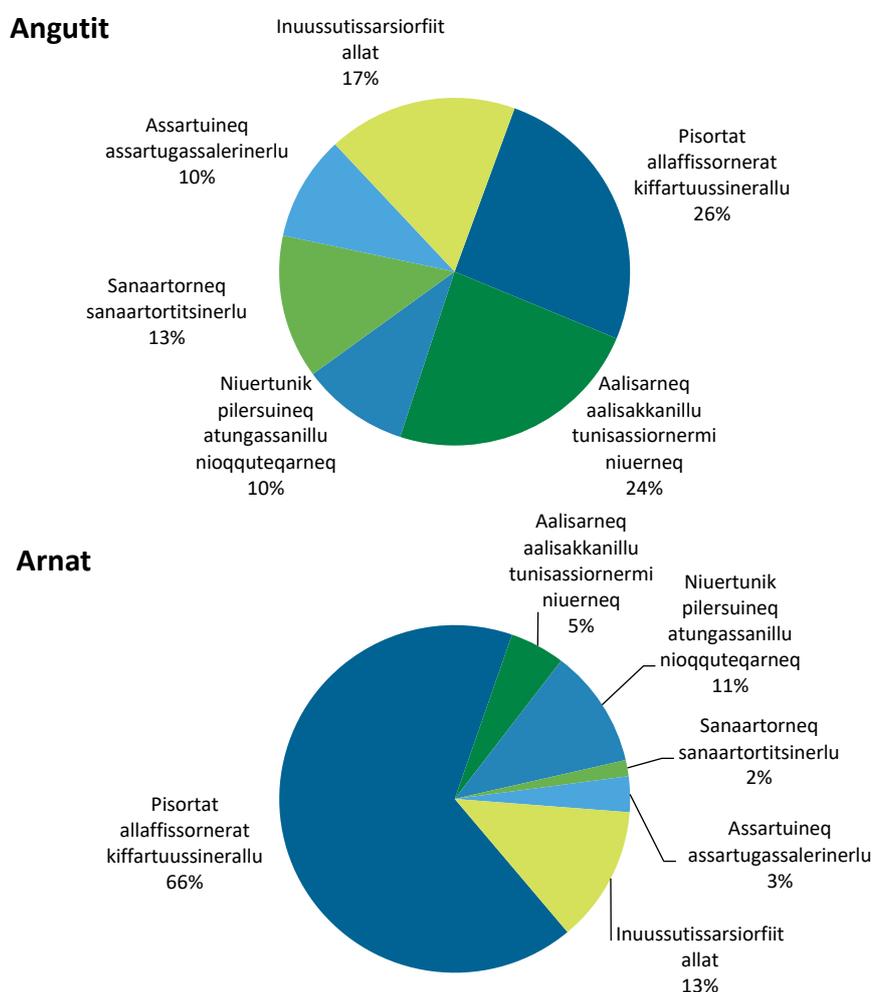

Najoqutaq: Kisitsisaataasivik: <https://bank.stat.gl/ARNBFB01>

Titartagaq 2-mi takuneqarsinnaasutut pingaartumik arnat pisortat suliffeqarfiutaanni sulisarput. Arnat quliugaangata arfinillit pisortaqarfinni ingerlatsinermi kiffartuussinermilu sulisarput. Niuernikkut suliffeqarfiit aamma arnanik suliffineqarajunnerupput. Angutit akornanni aalisarnermi aalisakkanillu tunisassiornermi niuernermilu kiisalu pisortaqarfinni ingerlatsinermi kiffartuussinermi suliaqarfiit annerpaapput. Inuussutissarsiorfiit pineqartut ataatsimut katikkaanni angutit suliffillit tamakkerlutik affaasa missaanniittut sulisoraat. Sanaartornermi

sanaartortitsinermilu, niuernermi aamma assartuinermi suliaqarfiit aammattaaq angutinit suliffiqeqarajupput.

Titartagaq 2. 2021-mi angutit arnallu akornanni inuussutissarsiorfinni suliffeqarneq

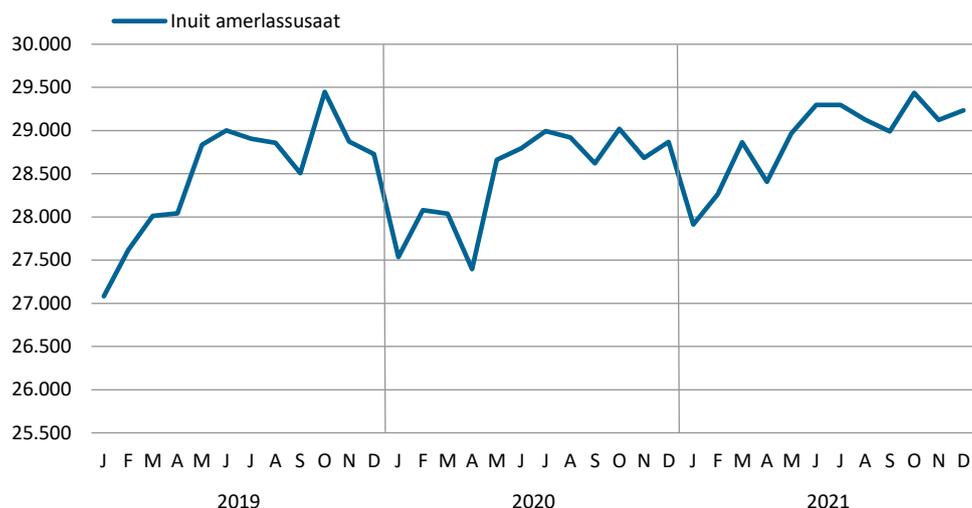

Najoqutaq: Kisitsisaataasivik: <https://bank.stat.gl/ARNBFB01>

2021-mi aalisarnermi aalisakkanillu tunisassiornermi niuerneramilu agguaqatigiissillugu qaammammut 4.355-it suliffeqarsimapput. Taakkunanga 1.659-it *tunisisartutut* pingaarnertut sulisimapput.

Qaammatikkaartumik suliffeqarneq aalajangersimasumik ukiup qanoq ilineri malillugit allannorartarpoq, takuuk titartagaq 3. Suliffeqarneq januaarimi appasinnerpaasarpoq ukiulli qeqqani qaffasinnerpaasarluni. Qaammatini ataasiakkaani annikitsumik qaffariaatit appariaatilluunniit pisarput, nalunaarsuutini iluarsaanneqarsinnaanngitsutut inissisimasut.

Titartagaq 3. 2019-imiit 2021-mut qaammatikkaartumik suliffeqarneq

Najoqqutaq: Kisitsisaataasivik: <https://bank.stat.gl/ARNBFB09>

Suliffeqarneq inuussutissarsiutinut pingaarnernut agguataaraanni, takussutissiaq 1 malillugu kommunit akornanni nikingassutsit annertupput. Kommunini tamani pisortaqarfinni ingerlatsineq kiffartuussinerlu suli annerpaalluni inuussutissarsiorfittut sulisitsisuuvoq. Assersuutigaluguli Avannaata Kommuniani, Kommune Qeqertalimmi aamma Qeqqata Kommuniani aalisarneq aalisakkanillu tunisassiorneq niuernerlu kommuninut allanut naleqqiullugit annertunarpaapput. Taamaasilluni Avannaata Kommuniani aalisarnermi aalisakkanillu tunisassiornermi niuernerlu sulisut 31,2 pct.-inik, Kommune Qeqertalimmi 19,0 pct.-inik Qeqqata Kommunianilu 16,8 pct.-inik annertussuseqarput, Kommuneqarfik Sermersuumi inuussutissarsiorfimmi pineqartumi sulisut 7,9 pct.-innaallutik.

Takussutissiaq 1. 2021-mi inuussutissarsiorfinni sulisut kommuninut agguarlugit

	Kommune Kujalleq	Kommuneqarfik Sermersooq	Qeqqata Kommunia	Kommune Qeqertalik	Avannaata Kommunia
Katillugit	2.985	12.408	4.792	3.069	5.609
Nunalerineq, orpippass. nunaleriner. tunisassiorneq niuernerlu	100	2	6	1	1
Aalisarneq aalisakkanillu tunisassiornermi niuernerlu	242	978	806	582	1.748
Aatsitassarsiorneq	22	77	12	3	4
Nioqqutissiorneq	4	126	64	16	13
Nukissiuutinik imermillu pilersuineq	47	169	49	67	103
Sanaartorneq sanaartortitsinerlu	269	995	399	236	368
Niuertunik pilersuineq atungassanillu nioqquteqarneq	326	1.321	529	309	536
Assartuineq assartugassalerinerlu	173	1.096	359	132	192
Akunnittarfiit neriniartarfiillu	95	368	124	47	143
Paasissutissalerineq attaveqaatilerinerlu	37	462	39	40	31
Aningaaseriviit aningaasaliisarfiillu	11	161	23	5	13
Inissiaateqarneq	19	121	85	13	27
Namminersortunit, ilisimatusarnikkut teknikkikkullu kiffartuussinerit	10	229	32	4	16
Allaffissormikkut kiffartuussinerit	27	225	69	9	23
Pisortat allaffissomerat kiffartuussinerallu	1.511	5.530	2.073	1.538	2.258
Kiffartuussilluni inuussutissarsiorfiit allat	21	201	43	15	16
Nalunaarsuuteqanngitsut	72	348	81	53	116

Najoqqutaq: Kisitsisaataasivik: <https://bank.stat.gl/ARNBFB09>

Takussutissiaq 2-mi takutinneqarpoq agguaqatigiissillugu qaammammut pingaarnertut suliffillit piffissami 2016-imiit 2021-mut, najugaqarfinni ataasiakkaani.

Suliffeqarneq annerpaaq – ilimageriikkatut – najugaqarfimmi Nuummiippoq, tassani 2021-mi agguaqatigiissillugu suliffeqarsimasut 10.591-inik amerlassuseqarmata.

Suliffeqarneq ataatsimut isigalungu 2020-mi 28.648-niit 2021-mi 28.909-nut 1,5 pct.-inik annertuneruvoq. Najugaqarfiit Ittoqqortoormiit aamma Tasiilaq annertuumik qaffariaateqarsimapput, taakkunani suliffeqarneq 4,5 pct.-inik kiisalu 3,5 pct.-inik annertunerulersimmata. Qaffariaalli annerpaaq najugaqarfimmi Nuummiippoq, 2021-mi suliffillit ukiup siulianut sanilliullugit 352-inik amerlanerusimmata. Tassani qaffariaat 3,4 pct.-inik annertussuseqarpoq.

Killormulli najugaqarfimmi arlalinni 2021-mi suliffillit ikileriarsimapput. Najugaqarfimmi Nanortalimmi, Qaanaami, Paamiuni Uummannamilu suliffeqarneq 4,3 pct.-inik, 4,0 pct.-inik, 2,9 pct.-inik aammalu 2,8 pct.-inik appariarsimmata. Takussutissiarlu 2 malillugu aamma najugaqarfimmi Narsami, Maniitsumi, Kangaatsiami Qasigiannguanilu suliffeqarneq 2,0 pct.-it angullugit angullugit annikinnerulersimavoq.

Takussutissiaq 2. Najugaqarfimmi suliffeqarneq

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Nuna tamakkerlugu	27.506	27.856	28.204	28.492	28.468	28.909
Nanortalik	772	746	710	702	704	674
Qaqortoq	1.550	1.533	1.525	1.536	1.519	1.541
Narsaq	726	750	757	747	771	771
Paamiut	706	661	654	647	615	598
Nuuk	9.408	9.691	9.899	10.069	10.239	10.591
Maniitsoq	1.648	1.629	1.669	1.662	1.595	1.589
Sisimiut	3.064	3.168	3.162	3.176	3.175	3.203
Kangaatsiaq	540	562	548	526	532	526
Aasiaat	1.443	1.441	1.522	1.478	1.505	1.509
Qasigiannugit	594	582	611	630	607	596
Ilulissat	2.504	2.491	2.472	2.598	2.582	2.655
Qeqertarsuaq	415	430	439	440	431	437
Uummannaq	1.221	1.231	1.225	1.245	1.248	1.212
Upernavik	1.274	1.294	1.319	1.389	1.370	1.409
Qaanaaq	320	333	342	354	347	333
Tasiilaq	1.070	1.077	1.132	1.091	1.023	1.059
Ittoqqortoormiit	167	161	154	147	154	161

Malugiuk: Nuna tamakkerlugu kisitsisinut inoqarfiit kommunit avataanniittut ilanngunneqarput.

Najoqqutaq: Kisitsisaataasivik: <https://bank.stat.gl/ARNBFB04>

Suliffeqarnerup annertussusaa suliffillit amerlassusaasa innutaasut najugaqavissut amerlassusaannut naleqqiussineruvoq. Innuttaasut najugaqavissut tassaapput ukiup pineqartup aallartinnerani naanerani Kalaallit Nunaanni najugallit, qaammatillu aallartinnerani 15-ileereersimasut.

Takussutissiaq 3-mi takuneqarsinnaasutut najugaqavissut akornanni suliffeqarnerup annertussusaa 2016-imi 64,7 pct.-imiit 2021-mi 66,7 pct.-imut qaffassimasoq.

45-49-nik ukiullut akornanni suliffeqarnerup annertussusaa qaffasinnerpaavoq, tassani 2021-mi najugaqavissut 70,5 pct.-ii suliffeqarsimmata. Taamaattoq ukiumi pineqartumi 30-34-nik ukiullit

akornanni suliffillit amerlanerpaasimapput, tassani agguaqatigiissillugu qaammammut 3.584-it suliffeqarsimammata.

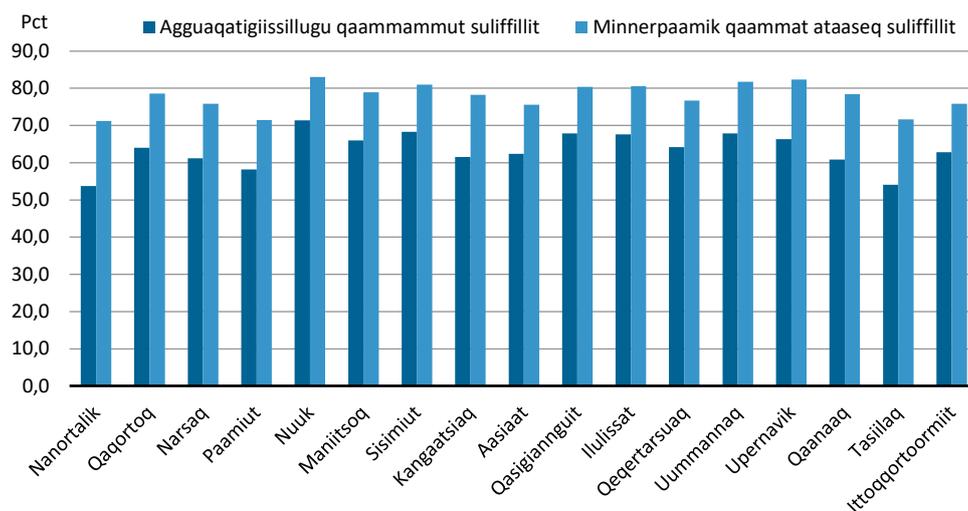
Takusutissiaq 3. 2016-imiit 2021-mut suliffeqarneq, suliffeqarnerup annertussusaa kiisalu najugaqavissut ukiunut agguaallugit

	Innuttaasut ¹		Agguaqatigiissillugu qaammammut suliffillit		Agguaqatigiissillugu qaammammut suliffeqarnerup annertussusaa	
	Inuit amerlassusaat				Pct.	
	2016	2021	2016	2021	2016	2021
Katillugit	42.488	43.371	27.506	28.909	64,7	66,7
15-19-inik ukiullit	4.213	4.053	1.026	1.069	24,4	26,4
20-24-nik ukiullit	4.836	4.406	2.574	2.379	53,2	54,0
25-29-nik ukiullit	4.975	5.105	3.035	3.294	61,0	64,5
30-34-nik ukiullit	4.541	5.282	3.015	3.584	66,4	67,8
35-39-nik ukiullit	3.865	4.522	2.607	3.110	67,4	68,8
40-44-nik ukiullit	3.432	3.801	2.395	2.636	69,8	69,4
45-49-nik ukiullit	4.984	3.337	3.379	2.352	67,8	70,5
50-54-inik ukiullit	5.887	4.772	3.887	3.233	66,0	67,7
55-59-inik ukiullit	4.744	5.470	2.982	3.546	62,8	64,8
60-inik ukiullit-soraarneruss.	3.282	5.301	1.855	3.077	56,5	58,0
Soraarneruss. ukiussarititat qaangerl.	4.528	4.154	751	631	16,6	15,2

Malugiuk: Erseqqissaatigineqarpoq tabeli atorlugu suliffissaaleqinerup annertussusaa kisinneqarsinnaangimmat. Nalunaarut: 1) Najugaqavissut tassaapput innuttaasut ukiup aallartinnerani naanerani Kalaallit Nunaanni najugallit, qaammatillu aallartinnerani 15-inik ukioqalereersimasut. Najooqutaq: Kisitsisaataasivik: <https://bank.stat.gl/ARNBFB05>

Titartagaq 4-imi takutinneqarpoq najugaqavissut akornanni qanoq amerlatigisut 2021-mi minnerpaamik qaammammut ataasiarlutik suliffeqarsimanersut, kiisalu qanoq amerlatigisut 2021-mi agguaqatigiissillugu qaammammut suliffeqarsimanersut.

Titartagaq 4. 2021-mi najugaqarfinni suliffeqarnerup annertussusaa

Malugiuk: Najugaqavissut tassaapput innuttaasut ukiup aallartinnerani naanerani Kalaallit Nunaanni najugallit, qaammatillu aallartinnerani 15-inik ukioqalereersimasut. Najooqutaq: Kisitsisaataasivik: <https://bank.stat.gl/ARNBFB06>

Titartagaq 4-imi takuneqarsinnaasutut nunap sumiiffii malillugit assigiinngisitaartoqarpoq. Tassa Nuummi, Sisimiuni, Qasigiannugani,

Ilulissani, Uummannami Upernavimmilu najugaqavissut 80 pct.-ii sinnillit 2021-mi agguaqatigiissillugu minnerpaamik qaammammi ataatsimi suliffeqarsimapput.

Nanortalimmi, Paamiuni Tasiilamilu 2021-mi agguaqatigiissillugu minnerpaamik qaammammi ataatsimi suliffeqarsimasut annertussusaat 72 pct.-it ataappaat.

Nuummi qaammammut suliffillit annertussusaat qaffasinnerpaavoq. Tassani agguaqatigiissillugu innutaasut 71 pct.-ii suliffeqarsimasut, Nanortalimmi suliffillit annertussusaat 54 pct.-imiissimavoq.

Takussutissiaq 4. Inuiaassuseq malillugu suliffeqarneq

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Katillugit	27.506	27.856	28.204	28.492	28.468	28.909
Danmark (Kalaallit Nunaanni inunngortut)	24.160	24.506	24.896	25.199	25.009	25.432
Danmark (Kalaallit Nunaata avataani inunngortut)	2.915	2.918	2.837	2.748	2.835	2.828
Europa	201	179	170	162	161	179
Europa avataani	230	253	300	383	463	470

Najoqqutaq: Kisitsisaataasivik: <https://bank.stat.gl/ARNBFB7>

Takussutissiaq 4-imi aamma 5-imi takutinneqarput najugaqavissut akornanni suliffeqarneq, inuiaassuseq malillugu. Malunnarsaanginnissaq anguniarlugu inuiaassutsit eqimattakuutaarneqarput. Qallunaatut innuttaassusillit inunngorfik malillugu avinneqarput, Kalaallit Nunaanni kiisalu Kalaallit Nunaata avataani inunngorsimasunut. Sinneruttut Europamut kiisalu Europa avataani inuiaassusilinnut avinneqarlutik.

Takussutissiaq 5. 2021-mi suliffeqarneq, inuiaassuseq inuussutissarsiorfillu malillugit

	Katillugit	Danmark (Kalaallit Nunaanni inunngortut)	Danmark (Kalaallit Nunaata avataani inunngortut)	Europa	Europa avataani inunngortut
Katillugit	28.909	25.432	2.828	179	470
Nunalerineq, orpippass. nunalerinermilu tunisassiorneq niuernerlu	110	109	1	0	0
Aalisarneq aalisakkanillu tunisassiornermi niuernerq	4.355	4.059	180	16	100
Aatsitassarsiorneq	118	90	24	4	0
Nioqqutissiorneq	224	202	21	1	0
Nukissiuutinik imermillu pilersuineq	435	369	64	2	1
Sanaartorneq sanaartortitsinerlu	2.268	1.887	329	42	10
Niuertunik pilersuineq atungassanillu nioqquteqarneq	3.020	2.674	245	4	97
Assartuineq assartugassalerinerlu	1.953	1.712	209	21	11
Akunnittarfii neriniartarfii	777	523	98	8	148
Paasissutissalerineq attaveqaatilerinerlu	608	489	110	5	4
Aningaaseriviit aningaasaliisarfiillu	213	148	62	1	1
Inissiaateqarneq	266	232	31	1	2
Namminersortunit, ilisimatusarnikkut teknikkikkullu kiffartuussinerit	292	192	95	4	0
Allaffissornikkut kiffartuussinerit	396	255	85	4	52
Pisortat allaffissomerat kiffartuussinerallu	12.910	11.750	1.084	51	25
Kiffartuussilluni inuussutissarsiorfiit allat	297	247	38	3	10
Nalunaarsuuteqanngitsut	669	495	151	13	10

Najoqqutaq: Kisitsisaataasivik: <https://bank.stat.gl/ARNBFB07>

Takussutissiaq 6-imi takutinneqarput agguaqatigiissillugu qaammammut pingaarnertut suliffeqarneq, suliffillip ilinniagaq qaffasinnerpaatut naammassisimasaa malillugu.

Takussutissiaq 6. Suliffeqarneq, ilinniagaq qaffasinnerpaatut naammassisimasaaq malillugu

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Katillugit	27.506	27.856	28.204	28.492	28.468	28.909
Meeqqat atuarfiat	14.637	14.539	14.577	14.572	14.241	14.189
Ilinniarnertuunngorniarneq	1.314	1.405	1.436	1.516	1.524	1.569
Inuussutissarsiornermik ilinniarneq: Katillugit	6.463	6.614	6.763	6.848	6.911	7.152
- Inuuss. ilinniarneq: Eqqumiitsuliorneq aamma humaniora	174	179	173	182	184	193
- Inuuss. ilinniarneq: Inuussutissarsiorneq, allaffissorneq inatsisilerinerlu	849	865	905	924	933	968
- Inuuss. ilinniarneq: Ingeniørinngorniarneq, tunisass. sanaartornerlu	2.313	2.333	2.354	2.372	2.382	2.448
- Inuuss. ilinniarneq: Nunalerineq, orpippass. aalisarneq uumasullu	258	262	267	265	263	262
- Inuuss. ilinniarneq: Peqqinneq atungarissaarnerlu	1.553	1.603	1.632	1.650	1.656	1.697
- Inuuss. ilinniarneq: Kiffartuussinnermi suliaqarfik	1.235	1.279	1.331	1.356	1.393	1.479
- Inuuss. ilinniarneq: Allat	83	94	100	99	100	105
Angusanik qaffassaaneq	1.082	1.117	1.137	1.147	1.167	1.219
Ingerlariaqqiffiusumik ilinniarneq	4.011	4.181	4.291	4.408	4.625	4.780

Malugiuq: Ilinniakkat aalajangersimasut immikkoortiterinerlut assersuutit Naatsorsueqqissaartarfiup nittartagaani www.stat.gl – imi nassaarineqarsinnaapput.
 Najoqqutaq: Kisitsisaataasivik: <https://bank.stat.gl/ARNBFB08>

Takussutissiaq 6-imi takuneqarsinnaavoq suliffillit affaanit sinneqartut meeqqat atuarfiat kisiat qaffasinnerpaatut naammassisimagaat.

Najoqqutat

Suliffeqarnermi kisitsisitigut paasissutissat najoqqutat assigiinngitsut suliaralugit nalunaarsuisarfirmut Kalaallit Nunaanni suliffeqarnermut paasissutissanik matussusiisunik ataatsimoortitsilluni suliarineqartarput. Immikkoortumi matumani kisitsisini najoqqutarineqartut ataasiakkaat nassuiarneqarput.

Qaammammut nalunaarsuutit nassuiaataat

Suliffeqarnermut kisitsisitigut paasissutissani najoqqutarineqartut tassaapput qaammatikkaartumik nalunaarsuutit, sulisitsisunit Akileraartarnermut Aqutsisoqarfimmuut nalunaarusiarineqartartut. Qaammatikkaartumik nalunaarsuutit suliffeqarfinni sulisunut ataasiakkaanut akissarsianut akileraarutinullu agguataarneqartarput.

Inuit isertitaannut nalunaarsuisarfik

Qulaani najoqqutani pineqartuni suliffilinnut tamakkiisumik matussusiinngillat. Ilaatigut namminersorlutik inuussutissarsiutinik ingerlatsisut ilaanngillat. 2015 sioqqullugu qaammammut nalunaarsuutaasartuni aamma sulisut Danmarkimi nalunaarsorneqarsimasumik sulisitsisullit ilaanngillat. Suliffillit, qaammatikkaartumik nalunaarsuiffinni ilaanngitsut, Naatsorsueqqissaartarfiup isertitanut nalunaarsuiffianit, Akileraartarnermut Aqutsisoqarfimmuut ukiumoortumik nammineq nalunaarsuiffinnik tunngaveqartumit, pineqartut isertitaannit A-nit, tunisinerannit, namminerisamillu suliffeqarfiutaannit paasissutissat atorlugit ilanngunneqartarput.

Isertitanut taarsiissutaasunik kommuninit ikiorsiissutit

Pisortat akissarsialeriffiat atorlugu kommunit isertitanut taarsiissutaasunik ikiorsiissutaat nassaarineqarsinnaapput. Ikiorsiiisutillu tassaapput utoqqalinermi soraarnerussutisiat, siusinaartumik soraarnerussutisiat, atorfilittut sulisimanermi soraarnerussutisiat kiisalu suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiissutit. Ikiorsiiisutit pineqartut qaammatikkaartumik nalunaarusiani piiarneqarput.

Qitiusumik Suliffeqarfinnik Nalunaarsuiffik

Qitiusumik Suliffeqarfinnik Nalunaarsuiffik (CVR) atorlugu suliffeqarfiit ataasiakkaat inuussutissarsiorfinni paasissutissaat aaneqarput, taamaasilluni suliffillit inuussutissarsiuutinut immikkoortiterneqarsinnaalerlutik. CVR-imi suliffeqarfiit nalunaarsorsimasut tamarmik suliaat pingaarnerit malillugit suliaqarfinnut inissitsiterneqartarput. Suliaqarfillu paasissutissaat Dansk Branche-nomenklatur (DB07) malillugu immikkoortiterneqartarput.

Suliffeqarnermi kisitsit paasissutissaanni suliaqarfiit agguataarnerat annikitsumik naleqqussarneqarpoq. Kisitsisini inuussutissarsiorfiup annerpaap CVR-imi suliaqarfiit agguataarneqarnerat naleqqatiginngimmagu. Naleqqussaannermi peqqutaavoq suliffeqarfiit annerit – pingaartumik aalisarnermut, toqqaannartumik toqqaannanngitsumilluunniit aalisarnerup iluani attuumassuteqartut – CVR-imi suliaqarfinni allani nalunaarsorsimanerat. Tamanna – naleqqussaasoqartinnagu – suliaqarfinni ataasiakkaani suliffillit – pingaartumik aalisarnerup iluani – annikippallaarnerannik kinguneqarsinnaavoq, suliaqarfinnilu allani – pingaartumik niuernermi suliffissuaqarnermilu – killormut suliffillit annertuallaalernerannik kinguneqarsinnaalluni.

Suliaqarfinnut naleqqussaannermi suliffeqarfiit ataasiakkaat suliaqarfiat malillugu allanut inissinneqarput. Inuussutissarsiorfillu Aalisarneq aalisakkanillu tunisassiorneq niuernerlu, aalisartut saniatigut aamma suliffeqarfinnik aalisakkanik piareersaanermik, niuernermik nioqqutissiornermillu suliaqartunik ilaneqarpoq. Taamatuttaaq inuussutissarsiorfik Nunalerineq, orpippassualerineq nunalerinermilu tunisassiorneq, suliffeqarfinnik nersutaatinik toqoraanermik suliaqartunik ilaneqarpoq. Inuussutissarsiorfik Aatsitassarsiorneq, suliffeqarfiit aatsitassarsiornermik ingerlatsisut saniatigut aamma suliffeqarfinnik aatsitassarsiornermut toqqaannartumik atassuteqartunik, assersuutigalugu aatsitassanik misissuinerneq suliaqartunik ilaneqarluni.

Eqqortumik oqaatigalugu suliaqarfinnik naleqqussaaneq suliffeqarfiit suliaqarfinni ilisarnaataat (DB07) imaluunniit CVR-normui malillugit ingerlanneqarpoq.

Suliaqarfinnik naleqqussaaneq, inuussutissarsiorfinnut nutaanut immikkoortiterinerit

DB07 suliaqarfiup ilisarnaataa	CVR-normu Suliffeqarfik	Inuussutissarsiorfinmiit	Inuussutissarsiorfinnut
10.11.90	-	Nioqqutissiorfik	Aalisarnejq aalisakkanillu tunisassiornejq niuernerlu
10.20.10	-	Nioqqutissiorfik	Aalisarnejq aalisakkanillu tunisassiornejq niuernerlu
10.20.20	-	Nioqqutissiorfik	Aalisarnejq aalisakkanillu tunisassiornejq niuernerlu
46.38.10	-	Niuertunik pilersuineq atungassanillu nioqquteqarneq	Aalisarnejq aalisakkanillu tunisassiornejq niuernerlu
71.12.40	-	Namminersortunit, ilisimatusarnikkut teknikkikkullu suliaqartunit kiffartuussinerit	Aatsitassarsiornejq
-	18534975 Neqi	Nioqqutissiorfik	Nunalerineq, orpippassualerineq nunalerinermilu niuernerlu
-	25025490 Isortumi Tuttuuteqarfik	Nioqqutissiorfik	Nunalerineq, orpippassualerineq nunalerinermilu niuernerlu

Innuttaasunut nalunaarsuiffik

Innuttaasut najugaqavissut kisitsisini misissueqqissaarnermi tunngavigineqartut annertussusaat Naatsorsueqqissaartarfiup inunnik nalunaarsuisarfia atorlugu killilerneqarput. Nalunaarsuisarfik aamma nunat sumiiffiini suliffillit pillugit paasissutissanut atassusiinermi atorneqarpoq – soorlu najukkanut, ukiunut aamma suaassutsinut. Ukiup naanerani sumiiffinni paasissutissat naatsorsorneqarput. Ukioqqortussutsillu qaammatip kingulliup tulliani naatsorsorneqarput, taamaasilluni soraarnerussutisiaqalernissamat ukiorititat eqqortumik kisinneqarlutik.

Ilinniartunut nalunaarsuiffik

Kisitsisini ilinniagaqarsimanermut paasissutissanut Naatsorsueqqissaartarfiup ilinniakkanut qaffasinnerpaatut naammassisimasanut nalunaarsuutai (HFU), ukiup naanerani naatsorsorneqartut atorneqarput. Ilinniakkat immikkoortiterinerini ISCED11-mi ilinniakkanut taaguutit malillugit, ilinniagaqarfiit qaffasissusaannut assigiinngitsunut tallimanut *Meeqqat atuarfiat* appasinnerpaatillugu *Ingerlariaqqiffiusumillu ilinniarneq* qaffasinnerpaatillugu immikkoortiterneqarput. Taamatutaaq *inuussutissarsiornermik ilinniakkat* iluanni ilinniagaqarfinnut arfineq-marlunnut agguataaraluni immikkoortiterisoqarpoq. Ilinniartitaaneq ilinniagaqarfiillu pillugit annertunerusumik paasisaqarusuttunut innuttaasut ilinniagaqarsimassusaat pillugu saqqummersitami kingullermi periaatsimut immikkoortoq innersuussutigineqarpoq.

Ernereernermi sulinngiffeqarneq

Ernereernermi ullormusiallit pisortat akissarsialeriffiannit aaneqarput. Erninnisaq sioqqullugu qaammatini pingasuni suliffilik qaammatikkaartumik nalunaarusiani isertitaqarnerpaasarpoq. Ernereernermilu sulinngiffeqarnermi suliffeqarneq suliaqarfimmi pineqartumi naatsorsorneqarpoq.

Periaaseq taaguutillu

Kalaallit Nunaanni suliffeqarneq pillugu kisitsisit The International Labour Organisation-imit (ILO), FN-ip ataani nunat tamalaat akornanni suliffeqarnermut tunngasuni kattuffimmit najoqqutassiat nassuiarneqarsimasut sapinngisamik malillugit suliarineqarput. Immikkoortumi uani ILO-mit najoqqutassiat nassuiarneqarput. Tulliullugu periaaseq nassuiarneqarpoq, najoqqutallu nalorninaateqarsinnaasut pillugit nassuiaammik naggaserneqarluni.

4.1 Suliffeqarnermut nassuiaat

ILO-mit sulineq pillugu nassuiaammi misissuiffiup ingerlanerani suliffillit minnerpaamik nalunaaquttap akunnerani ataatsimi suliamik ingerlatsisimassapput. Misissuiffiup sivissusaa erseqqissumik nassuiarneqanngilaq, innersuussutaavorli sivikitsuusariaqartoq, assersuutigalugu ulloq ataaseq imaluunniit sapaatip akunnera ataaseq. Innersuussutigineqarportaaq nunami pineqartumi pissutsit immikkut ittu tunngavigalugit sulisinnaasut utoqqaassusiat minnerpaaffilerneqarnera nassuiarneqassasoq. Akerlianilli ukiunut allanut tunngatillugu innersuuteqartoqanngilaq.

Nalunaarsuutit Kalaallit Nunaanneersut atorlugit qaammatikkaartumik piffissalersuisoqarsinnaavoq, tamannalu ILO-mit innersuussutigineqartumit sivisunerungaatsiarpoq. Qaammatini pineqartuni nalunaarsuutit piffissanik suliffigineqarsimasunik paasissutissartaqanngillat, qaammatinili taakkunani akissarsianik tunniunneqarsimasunik imaqarlutik.

Piffissallu sivisuup sunniuteqarsinnaanera killilerniarlugu suliffeqarnermut piomasagaataasoq annertusineqarpoq, qaammami ataatsimi minnerpaamik akunnernik arfineq-pingasunik annertussuserlugu. Piffissamut suliffiusumut 18-it sinnerlugit ukiulinnut ilinniagaqarsimannngitsunullu akissarsiat (akunnermusiat) SIK-mit akigitinneqartut naatsorsuutitut atorneqarput.

Kalaallit Nunaanni suliffeqarnermut nalunaarsuutini piomasagaataasartut nalinginnaasut, ullormut akunnerni arfineq-pingasuni sulineq kiisalu qaammammut ullut suliffiit 20-t, ILO-mi piomasagaatinut naleqqiukkaanni ullormi ataatsimi sulineq akunnermik ataatsimik annertussuseqarpoq. Taamaasilluni Kalaallit Nunaanni suliffilinnik nalunaarsuinissamut piomasagaatit inornannginnerupput, piffissaliusaaq qaammammik ataatsimik sivissususeqarmat, nalunaarsuutillu tunngaviusut malillugit piomasagaataasussatut tamanna pitsaanerusoq nalilerneqarpoq.

Takussutissiaq 7. 2021-mi pingaarnertut suliffillit amerlassusaat, suliaqarfik suliffeqarnermullu killiliussaq malillugit

	10	20	30	40	50	60	70	80
Katillugit	29.453	28.909	28.317	27.739	27.138	26.533	25.956	25.367
Nunalerineq, orpippass. nunaleriner. tunisassiorneq niuernerlu	113	110	103	97	95	92	89	87
Aalisarneq aalisakkanillu tunisassiornermi niuerneq	4.452	4.355	4.217	4.081	3.946	3.832	3.715	3.594
Aatsitassarsiorneq	119	118	118	118	118	117	116	115
Nioqqutissiorneq	229	224	219	215	210	204	198	192
Nukissiuutinik imermillu pilersuineq	438	435	433	430	426	423	420	417
Sanaartorneq sanaartortitsinerlu	2.293	2.268	2.243	2.217	2.187	2.153	2.114	2.063
Niuertunik pilersuineq atungassanillu nioqquteqarneq	3.108	3.020	2.925	2.827	2.733	2.634	2.546	2.450
Assartuineq assartugassalerinerlu	1.971	1.953	1.936	1.918	1.899	1.880	1.862	1.841
Akunnittarfiit neriniartarfiillu	812	777	742	707	677	648	623	598
Paasissutissalerineq attaveqaatilerinerlu	613	608	605	600	597	595	593	590
Aningaaserviit aningaasaliisarfillu	213	213	212	212	212	212	212	212
Inissiaateqarneq	269	266	263	260	256	254	252	250
Namminersortunit, ilisimatusarn. teknikkikkullu kiffartuussinerit	295	292	289	286	283	280	278	276
Allaffissornikkut kiffartuussinerit	405	396	387	377	365	353	342	333
Pisortat allaffissornerat kiffartuussinerallu	13.142	12.910	12.687	12.476	12.260	12.020	11.795	11.570
Kiffartuussilluni inuussutissarsiorfiit allat	310	297	288	279	269	258	251	244
Nalunaarsuuteqanngitsut	670	669	650	639	605	578	550	534

Malugiuk: Akissarsiat minnerpaat malillugit akunnerit amerlassusaat killilerneqarput.

Najoqqutaq: Kisitsisaataasivik: <https://bank.stat.gl/ARNBFB10>

Suliffeqarnermut kiisalu suliffillit amerlassusaannut killiliussap sunniisarnera takussutissiaq 7-imi takuneqarsinnaavoq. Killiliussaq appasitsillugu suliffillit amerlanerussapput qaffasitsillugulu suliffillit ikinnerussallutik.

Tamanna tunngavigalugu Naatsorsueqqissaartarfimmit qaammammi pineqartumi suliffeqarsimasutut nalilerneqarpoq:

- Qaammammi pineqartumi akissarsiaqarluni sulisimasoq imaluunniit inuussutissarsiorluni allatut isertitaqarsimasoq, assersuutigalugu tunisinikkut imaluunniit namminerisamik suliffeqarfimmi sinneqartooruteqarnikkut.
- Piffissami pineqartumi SIK aamma Naalakkersuisut akissarsianut isumaqatigiissutaat atuuttoq malillugu ilinniagaqarsimanngitsunut akunnermut aki minnerpaaq, minnerpaamik atorlugu, akunnerit 20-t sulisimanerup nalinganut isertitaqarsimasoq.
- Qaammatip aallartinnerani 15-ileereersimasoq.

4.2 Nalunaarsuutinik misissuineq

Suliffeqarnermut kisitsisini najoqqutarineqartut allaffissornikkut atugassatut pilersitaapput, taamaattumillu kisitsisitigut paasissutissiorluni atorsinnaanerit killeqarpoq. Akileraarutit eqqarsaatigalugit akissarsiat juunimi decembarimiluunniit nalunaarsorneqarsimanerisa sunniutaat kisitsisinik paasissutissiornermi atorneqarsinnaanerannit annikinneruvoq. Taassumalu malitsigisaanik naatsorsuutit pitsaassusaannut pisariaqarluinnarpoq nalunaarsuutinik nalilersuilluni misissuinissaq.

Qaammatikkaartumik nalunaarusiani takuneqarsinnaanngilaq kommuninit akissarsiat sulisimanermit akissarsiliussaansut, imaluunniit

suliffeqarnermut attuumassuteqartuunnginnersut ass. Inunnik isumaginninnermi ikiorsiissutaanersut. Qaammatikkaartumik nalunaarusiat suliffeqarnermik naatsorsuinnermi atorsinnaasunngorniarlugit nalunaarsuutit salinneqarput, inunnik isumaginninnermi ikiorsiissutit il.il. piaarneqarlutik. Tamannalu pisortat akissarsialeriffiat atorlugu ingerlanneqarpoq. Nalunaarsuiffik tunngavigalugu qaammatikkaartumik isertitanut taarsiissutaasunik ikiorsiissutit ikiorsiissutinik pisartagalinnut ataasiakkaanut agguataarneqarput. Kingornalu qaammatikkaartumik nalunaarusiani kommunikkaartuni paaarneqarlutik.

Suliaqarfinni allani aamma tamanna atuuppoq, isertitanik A-nik suliffeqarnermullu tunngassuteqanngitsunik akiliuteqartartuni. Tassanili suliffillit suliffeqanngitsunut suliaqarfinnit akiliutinik pisartanut naleqqiullugit minnerpaamiinnissaat naatsorsuutigineqarmat, qallunaat pensionskassiini kiisalu napparsimanerme inuunermullu sillimmasiisarfinni suliffillit kisitsisini ilanngunneqanngillat. Kalaallit Nunaanni pensionskassinut aningaasaateqarfinnullu soraarnerussutisianik akiliuteqartartunut nalunaarsuutinik aallertoqarpoq, soraarnerussutissiatut akiliutit taamaasillutik peerneqarlutik.

Decembarimi sulinngiffeqarnermi akissarsiassanut aggnisiassanullu immikkuullarissunut tunngasut sapinngisamik suussusersiniarneqarput aningaasallu amerlassusaannit piaarneqarlutik.

4.2.1 Tunisiermi sulinermik nalunaarsuineq

Tunisisartut marlunngorlugit immikkoortinneqarput.

Tunisisartut siullit tassaapput ukiup ataatsip ingerlanerani isertitaminnit A-nit minnerusumik tunisisimasut. Tunisisartuni soraarnerussutisiaqalersimasut tamarmik aamma ilaapput, isertitaminnit A-nit annertunerusunik tunisisaraluartut ilanngunneqarlutik.

Tunisisartut tullii tassaapput ukiup ataatsip ingerlanerani isertitaminnit A-nit annertunerusunik tunisisimasut. Taakkulu ukiup qaammataanut aqqaneq-marlunnut naligiimmik agguarneqarput. Qaammammi suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiissutinik tunineqarsimasoq qaammammi pineqartumi suliffeqarsimassanngilaq. Tunisisartunilu matumani pineqartuni ukioq kaajallallugu tunisisarneq pingaarnertut suliffigitinneqarpoq, qaammatit ilaanni isertitat A-t annertunerusinnaasaraluartut.

4.2.2 Sulisutut nalunaarsorsimannngitsut nalunaarsuutaannik ilanngussineq

Qaammatikkaartumik nalunaarsuutini najoqqutarineqartuni Kalaallit Nunaanni suliffeqarneq tamakkerlugu naatsorsorneqarsinnaanngilaq. Taamaattumik Naatsorsueqqissaartarfiup isertitanut nalunaarsuiffia atorlugu suliffillit allat nassaarineqarput nalunaarsuutinullu ilanngunneqarlutik. Ilangussat missiliorlugu ukiumut inunnik 1.000-inik amerlassuseqarput.

Nalunaarsuutinullu ilanngunneqartut assigiinnngitsut pingasuupput.

Ilangussat siullit: Qaammatikkaartumik nalunaarsuiffinni tunisisimannngitsutut kisianni isertitanut nalunaarsuiffimmi tunisisimasutut

nalunaarsorsimasut. Taakkununga ilaallutik qaammammi ataatsimi agguaqatigiissillugu 20 tiimit akunnermusiat minnerpaat naligi malillugit isertitaqarsimasut. Soraarnerussutisialinnut tamanna marloriaataasarpoq. Taakkulu ukiup qaammataanut aqqaneq-marlunnut agguataarneqarput. Qaammammi suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiissutinik tunineqarsimasooq qaammami pineqartumi suliffeqarsimassanngilaq. Isertitanit A-nit annertunerusunik tunisisimasut ukioq kaajallallugu tunisisarneq pungaarnertut suliffigaat. Suliaqarfimmi aalisarnermiipput. Ukiumullu 60-it missaanniittarput.

Ilanngussat tullii: Isertitanut nalunaarsuiffimmi, qaammatikkaartumik nalunaarsuiffinni ukioq kaajallallugu tunisinermit annerusumik tunisaqarsimasut. Tassaallutik kalaalimineerniarfinni inuinnarnullu tunisisartut. Tunisineq taamaattoq qaammatikkaartumik nalunaarsuiffinni ilanngunneqartanngilaq, ilanngussalli suulliit assigalugit isertitanut nalunaarsuiffimmi tunisisarnerat agguataarneqarpoq. Suliaqarfimmi aalisarnermiipput. Ukiumullu qulit missaanniittarput.

Ilanngussat pingajui: Kisimiilluni ingerlatsiviit. Isertitanut nalunaarsuiffimmi tunisaqarsimannngitsut suliffeqarfiilli naatsorsuutaat 0-imik annerullutik. Taakkununga ilaallutik qaammammi ataatsimi agguaqatigiissillugu 20 tiimit akunnermusiat minnerpaat naligi malillugit isertitaqarsimasut. Soraarnerussutisialinnut tamanna marloriaataasarpoq. Taakkulu ukiup qaammataanut aqqaneq-marlunnut agguataarneqarput. Qaammammi suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiissutinik tunineqarsimasooq qaammami pineqartumi suliffeqarsimassanngilaq. Suliaqarfimmi nalunaarsuuteqanngitsuniipput. Ukiumullu 1.000-it missaanniittarput.

4.3 Suliffillit pillugit nalunaarsuiffik

Suliffeqarnermut nalunaarsuiffimmi innuttaasut najugaqavissut akornanni suliffeqarnermik taamaallaat imaqqarpoq. Innuttaasut najugaqavissut tassaapput Naatsorsueqqissaartarfiup innuttaasunut nalunaarsuiffiani ukiup pineqartup aallartinnerani naanerani, kiisalu qaammatip pineqartup aallartinnerani 15-ileereersimasut, Kalaallit Nunaanni najugalittut nalunaarsukkat.

Takussutissiaq 8-mi takutinneqartut, 2021-p aallartinnerani innuttaasut missiliorlugu 4 pct.-ii najugaqavissutut nalunaarsorsimannngillat

Takussutissiaq 8. Innuttaasut najugaqavissut

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Ukiup aallartinnerani innuttaasut	55.860	55.877	55.992	56.081	56.421	56.562
Innuttaasut najugaqavissut	53.187	53.328	53.371	53.493	53.888	54.124
Najugaqavissut, qaammatip aallartinnerani 15-inik ukiullit	42.488	42.673	42.671	42.792	43.152	43.371

Suliffillit pillugit nalunaarsuiffik – akissarsiat nalunaarsorneqarsimasut kiisalu suliaqarfiit paasissutissaasa saniatigut – aamma pingaarnertut suliffilittut atorfinissimanermut imaluunniit saniatigooralugu suliffilittut atorfinissimanermut paasissutissanik imaqqarpoq. Pingaarnertut suliffeqarnermi qaammammut akissarsiat qaffasinnerpaat

nalunaarsorneqarsimasut aallaavigineqarput. Qaammammi pineqartumi atorfiit allat saniatigooralugu suliffinnik taaneqarlutik. Taamatutaaq nalunaarsuiffik inuiaqatigiinni qanoq inissisimanermik nunallu sumiiffiini sumi inissisimanermik paasissutissanik imaqarpoq.

4.4 Kisitsisaataasivik

Kisitsisaataasivik, bank.stat.gl –imi nassaarineqarsinnaasoq, suliffeqarneq pillugu tabelinik sukumiinerusunik imaqarpoq. Suliffeqarnermi naatsorsuutinik nammineq toqqartukkanik tassani aallertoqarsinnaavoq. Immikkoortut aappaanni tabelit titartakkallu tamarmik kisitsisinit pineqartunit sananeqarput. Najoqqutarineqartullu tabelit titartakkallu ataanni takuneqarsinnaapput. 2016 sioqqullugu nalunaarsuutit suliffeqarnerup ataani arkivimi nassaarineqarsinnaapput.

4.5 Najoqqutani kukkunerit

Nalunaarsuiffiit, suliffeqarneq pillugu kisitsisitigut paasissutissiornermi tunngaviliisut, allaffissornikkut nalunaarsuutinik annertuunit pilersitaasut, soorunami nalorninaateqarsinnaasunik imaqartarput. Taakkunani pingaarnersiukkat uani saqqummiunneqassapput.

Suliffeqarnermut kisitsisitigut paasissutissani sulisitsisut qaammatikkaartumik akissarsianut nalunaarusiaanni il.il. nalunaarsuutit tunngavigineqarput. Taamaattumillu qaammatikkaartumik nalunaarusiat pitsaassusaat kisitsisillu paasissutissiarineqartut pitsaassusaat imminut ataqatigiipput. Suliffeqarfillu ataasiakkaat akissarsialiussaannik piffissalersuineq suliffeqarnermut nalunaarsuisarfimmi inaarutaasumik kisitsisinut sunniuteqartarpoq, pissuteqataanillu aamma nalunaarsuiffimmi kisitsisit pitsaassusaannut nalorninaatilinnik sunniuteqarsinnaalluni.

Immikkoortoq 4.2-mi nassuiarneqareersutut nalunaarsuutinik nalilersuilluni misissuineri inaarutaasumik nalunaarsuiffimmi kisitsisinut tamatuma ajornartorsiutaasinnaanera annertuumik eqqumaffigineqarpoq. Decembarimi aningaasarsisitsinerit immikkut ittut sulinnigiffeqarnermi akissarsianut aggornisiassanullu tunngasut sapinngisamik suussusersiniarneqarlutillu aningaasat annertussusaannik piarneqarput. Qaammatinili allani aamma immikkut ittunik aningaasarsisitsisarneq pisinnaavoq.

Nalunaarsuutillu tunngaviusut annertussusaat katitigaanerallu pissutigalugu allatulli naatsorsuutigineqassaaq aningaasarsisitsinerit immikkut ittut arlallit suussuseqarsineqarsinnaannginnerat taamaattumillu najoqqutani kukkunertut naatsorsuutigineqarnissaat. Kukkunerillu taamaattut qaammamusiat naatsorsuutaannut annerusumik sunniuteqartarput, naatsorsuutigineqarporli suliffeqarnermut kisitsisit naatsorsuutaasa pitsaassusaannut ajornartorsiut annerusumik sunniuteqanngitsaq.

Suliffilittut nalunaarsorsimanngitsut nalunaarsuutaannik nuussinermi nalorninartoqarpoq. Tassani nammineerluni nalunaarsuiffiit – kiisalu isertitanut nalunaarsuiffik – ukiumoortumik nalunaarsuutinik imaqarmata, suliffilittut nalunaarsorsimanngitsut nalunaarsuutaat taamaasillutik

piffissanut agguanneqarsinnaanatik. Inuk ataaseq qaammatini ikittuinnarni annertuumik ukiumut akissarsiaqarsinnaavoq, pineqartorlu ukiumi naatsorsuiffiusumi qaammatini aqqaneq-marlunni suliffeqarsimasutut isikkoqarsinnaalluni. Killormullu aamma inuk ataaseq qaammatini aqqaneq-marlunni aaliangersimanngitsumik suliffeqarsimasinnaavoq. Isertitallu annikippata, suliffillit nalunaarsorsimanngitsut nuunneqarnerini ilaanngitsoorsinnaalluni.

Qitiusumik Suliffeqarfinnik Nalunaarsuiffik (CVR) atorlugu suliffeqarfiit ataasiakkaat inuussutissarsiorfinni paasissutissaat aaneqarput, taamaasilluni suliffillit inuussutissarsiutinut immikkoortiterneqarsinnaalerlutik. CVR-imi suliffeqarfiit nalunaarsorsimasut tamarmik suliaat pingaarnertit malillugit suliaqarfinnut inissitsiterneqartarput. CVR imminermini naapertuilluartumik suliaavoq. Periusertit aamma killeqarpoq, pingaartumik suliffeqarfiit assigiinngissitaartunik suliaqartuugaangata, suliaqarfinnut assigiinngitsunut immikkoortitertarialinnut. Kukkunerli minnerpaamiitsinniarlugu suliaqarfiit naatsorsuutaat naleqqussarneqarput, tassani suliffeqarfiup pingaarnertut suliaa malillugu inuussutissarsiorfinni inissinneqarluni, takuuk immikkoortut pingajuanni najoqqutanut nassuiaat.

Pisortani sulisitsisut annerpaat; Namminersorlutik Oqartussat kommunillu suliffinnik arlalinnik ingerlatsipput soorlu ilinniartitsinermik, peqqinnissaqarfinnik kiisalu allaffissornermik. Pisortanili sulisitsisartutut akissarsitsinermi ataasiinnartut nalunaarsorsimallutik, taamaattumik suliaqarfinni taakkunani ataasiakkaani – nalunaarsuutini atorneqartuni – inuussutissarsiorfinnut suliaqarfigissaannut sulisut agguataarneqarsinnaanngillat. Sulisitsisuni taakkunani suliallit taamaasillutik *Pisortat ingerlatsinerannut kiffartuussinerannullu* immikkoortinneqarput. Pisortani sulisut sukumiinerusumik immikkoortiterneqarnerinut Naatsorsueqqissaartarfiup saqqummersitaa kingulleq Pisortaqaarfinni atorfillit innersuussutigineqarpoq. *Pisortaqaarfinni atorfilinnut* kisitsisitigut paasissutissat pisortat akissarsialerivianninngaanniit toqqaannartumik nalunaarusiaapput, taamaattumillu suliffillit kisitsisaannut sanilliunneqarsinnaanatik.

Signatur forklaring:

- ... Oplysninger foreligger ikke
- .. Oplysninger for usikre til at angives eller diskretionshensyn
- . Tal kan efter sagens natur ikke forekomme
- 0 Mindre end halvdelen af den anvendte enhed
- Nul
- * Foreløbigt eller anslået tal

Saaffiginniffissaq
Gorm N. Pedersen
E-mail: gnpe@stat.gl

Suliffeqarnermi pissutsit

Grønlands Statistik
Postboks 1025 · 3900 Nuuk
Tlf.: +299 34 57 70
www.stat.gl · e-mail: stat@stat.gl

